

**ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ВИННИЧЕНКА**

Факультет мистецький

Кафедра образотворчого мистецтва та дизайну

Історія образотворчого мистецтва

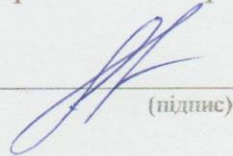
СИЛАБУС

2019 – 2020 навчальний рік

Силабус розглянутий на засіданні кафедри образотворчого мистецтва
дизайну.

Протокол від «17» вересня 2019 року № 2

Завідувач кафедри

(підпис)

(Т.М. Стрітьєвич)
(ініціали та прізвище)

Розробник: канд. мистецтвознавства, доц. Кириченко О. І.

Ел. адреса: olivki777@gmail.com

Інша контактна інформація: +3805045714 84

Назва дисципліни:	Історія образотворчого мистецтва
Спеціальність:	023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація
Освітньо-професійна програма:	2016
Рівень вищої освіти:	Перший (бакалаврський) рівень
Форма навчання:	Денна
Курс:	III
Семестр:	6

1. Опис дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни
Тип дисципліни	Нормативна
Кількість кредитів –	2
Блоків (модулів) –	1
Загальна кількість годин –	60
Тижневих годин для денної форми навчання:	3
Лекції	14 год.
Практичні, семінарські	12 год.
Лабораторні	год.
Самостійна робота	32 год.
Індивідуальне науково-дослідне завдання (есе, аналітичний звіт, тези тощо)	
Вид підсумкового контролю:	Екзамен
Сторінка дисципліни на сайті університету	
Зв'язок з іншими дисциплінами.	пререквізити: світова історія, історія України, культурологія; постреквізити: живопис, малюнок, скульптура, перспектива, композиція.

2. Анотація до курсу

Курс «Історія образотворчого мистецтва» як одна з фундаментальних фахових дисциплін націлений на формування власного ставлення до складного феномену мистецтва та його ролі в культурі і на навчання використанню отриманих знань у ході професійної діяльності, в процесі вивчення курсу формуються певні компетентності відповідно Стандарту та Освітній програмі.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент набуває загальні компетентності:

- Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі образотворчого мистецтва, що передбачає застосування певних теорій, положень і методів образотворчого мистецтва.
- Розвиток критичного та наукового мислення студентів.
- Здатність володіти державною та іноземними мовами, демонструвати сформовану мовну й мовленнєву компетенції в процесі фахової та міжособистісної комунікації, уміння влучно висловлювати думки для успішного розв'язання проблем і завдань у професійній діяльності.
- Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- Здатність здійснювати пошук, збереження, обробку та редагування професійної інформації з різних джерел з використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій для виконання професійних завдань та прийняття професійних рішень; вміти самостійно поглиблювати знання в рамках дисципліни шляхом пошуку й опрацювання нової інформації, прагнути до саморозвитку, постійного підвищення кваліфікації та майстерності.
- Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях та генерувати нові ідеї (креативність).
- Навички міжособистісної взаємодії.
- Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт; презентувати результати власної художньо-творчої діяльності.
- Цінування та повага різноманітності та мультикультурності. Здатність розуміти сутність мистецьких явищ та використовувати візуальне мистецтво як засіб формування глядацької свідомості та естетичного середовища.
- Здатність працювати в міжнародному контексті.

3. Мета та цілі курсу

Метою курсу є ознайомлення з ключовими питаннями розвитку образотворчого мистецтва, з термінологією та основними теоретичними поняттями в сфері мистецтвознавства, з хронологічними етапами розвитку стилів, напрямів, течій в історії мистецтва країн Сходу, Західної Європи, Росії та України, у визначенні місця українського мистецтва у великому обсязі світової художньої культури.

4. Завдання вивчення дисципліни

Завдання вивчення дисципліни: об'єднати загальні теоретичні знання з можливістю їх використання на практиці, можливістю конкретного аналізу суспільних явищ та художніх цінностей; крім цього, завдання повинні виявити світоглядні позиції фахівця, його загальну культуру в цілому, здатність використовувати ці надбання у вирішенні актуальних проблем сучасності.

Для освоєння дисципліни необхідні знання, уміння та навикі:

Фахові компетентності:

- Здатність розуміти базові теоретичні та практичні закономірності образотворчого мистецтва, зміст основних класичних і сучасних категорій та концепцій мистецтвознавчої науки, усвідомлювати їх художньо-естетичну природу.

- Здатність володіти основними класичними і сучасними категоріями та концепціями мистецтвознавчої науки; використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення у теорії, історії та методології сучасного образотворчого мистецтва; оцінювати нові відомості та інтерпретації у контексті формування цілісної картини розвитку сучасного мистецтва протягом його історії.

- Здатність генерувати авторські інноваційні пошуки в практику сучасного мистецтва, створювати та реалізовувати власні художні концепції у творчій діяльності, аргументовані знання художніх стилів різних епох та володіння академічними і сучасними техніками, прийомами та методиками, спроможність до професійного спілкування щодо актуальних проблем мистецтвознавства.

- Здатність демонструвати достатньо високий рівень творчої майстерності, розуміти основні шляхи інтерпретації художнього-пластичного образу у мистецтвознавчій, творчій та дослідницькій діяльності; інтерпретувати смисли та засоби їх втілення у мистецькому творі.

- Здатність володіння сучасною культурою мистецтвознавчого дослідження, з використанням інформаційно-комунікаційних технологій.

- Здатність застосовувати базові знання провідних художньо-теоретичних систем та концепцій, історичних та мистецьких процесів розвитку українського образотворчого мистецтва в творчій та мистецтвознавчій діяльності.

- Здатність презентувати художні твори на вітчизняних і міжнародних виставках, результати мистецтвознавчого дослідження в українських і міжнародних контекстах.

- Здатність сприймати новітні концепції в галузі образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва і реставрації творів мистецтва, поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями. Здатність відтворювати традиційні та синтезувати сучасні технології в творах образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва та реставрації.

- Здатність генерувати авторські інноваційні пошуки в практику сучасного світового, зокрема українського мистецтва.

- Здатність використовувати професійні знання у практичній та мистецтвознавчій діяльності; використовувати професійно профільовані знання в творчій діяльності, пов'язаній з проектуванням та створенням, здійснювати пошук, аналіз та інтерпретацію інформації, необхідної для виконання завдань професійної діяльності.

- Здатність працювати в колективі і команді, ефективно взаємодіяти з колегами, керівництвом, учнями.

5.Результати навчання модуля

Після вивчення дисципліни очікувані результати:

Знання:

- Володіння методами мистецтвознавчого аналізу та атрибуції, ідентифікації, класифікації мистецьких об'єктів і пам'яток культури.

- Обґрунтовані знання про сучасні засади функціонування та організації культури та мистецтва, знання правових основ і законодавства України в галузі культури, мистецтва та охорони пам'яток.

- Знання матеріалів та технік образотворчого мистецтва; виражальних і виразних засобів, професійної термінології, етапів та методики виконання зображення.

- Знання й розуміння основних концепцій, теорії та загальної структури, класифікації видів, жанрів образотворчого мистецтва.

- Здатність характеризувати та визначати приналежність твору до тієї чи іншої історичної доби розвитку мистецтва, співвідносити різні культурно-історичні епохи.

- Здатність здійснювати пошук, аналіз та оброблення інформації з різних джерел.

Уміння:

- Здатність спілкуватися державною та іноземною мовами, розуміти та вміти складати тексти державною та іноземною (- ними) мовами, формувати різні типи документів професійного спрямування згідно з вимогами культури усного і писемного мовлення.

- Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями, генерувати нові ідеї (креативність), демонструвати розвинуту творчу уяву, працювати в команді та автономно, працювати в міжнародному контексті, діяти соціально відповідально та свідомо, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

- Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності), вивчати та використовувати історичний досвід світових мистецьких практик.

- Володіння основами наукового дослідження (робота з бібліографією, реферування, рецензування), розглядати проблему дослідження з використанням відповідних джерел і бібліографії, аналізуючи та надаючи критичну та розповідну форму отриманим відомостям, вміти користуватися інформаційними та комунікаційними технологіями, здійснювати пошук та аналіз інформації з різних джерел.

- Уміння виокремлювати основні етапи розвитку світового мистецтва, виділяти та обґрунтовувати загальну специфіку культурно-історичних процесів, застосовувати знання з історії мистецтва у професійній діяльності, аналізувати актуальний стан і тенденції розвитку мистецтва, генерувати авторські інноваційні пошуки в практику сучасного мистецтва, впроваджувати український та зарубіжний мистецький досвід

- Вміння орієнтуватися в сучасних програмних та апаратних засобах, використовувати знання і навички роботи з фаховим комп'ютерним забезпеченням.

Комунікативні компетентності:

- Здатність використовувати відповідну термінологію, обговорювати факти та інтерпретації зрозумілою і чіткою мовою, застосувати це в презентаціях, есе та дипломній роботі.

- Готовність популяризувати надбання національної та всесвітньої культурної спадщини, сприяти проявам патріотизму, національного самоусвідомлення та етнокультурної само-ідентифікації.

- Здатність використовувати власну творчу діяльність як засіб активного художньо-естетичного впливу на глядача, залучати глядача до творчого процесу та спілкування, обговорення проблем мистецького спрямування, дотримуватися у своїй діяльності сучасних принципів толерантності, діалогу і співробітництва.

- Здатний до творчого та професійно-ділового спілкування із застосуванням фахової термінології; здатний до міжособистісної взаємодії, уміє толерантно вести дискусії та аргументувати власні думки.

Автономія і відповідальність:

- Здатність відповідально ставитися до виконуваної роботи, самостійно приймати рішення, досягати поставленої мети з дотриманням вимог професійної етики.

- Здатність аналізувати соціально та особистісне значущі світоглядні проблеми, приймати рішення на основі сформованих ціннісних орієнтирів.

- Здатність створювати рівноправний і справедливий клімат у освітньому середовищі, демонструвати принциповість, вміння відстояти власну думку, протистояти небажаному впливу, але і мати толерантність, вміння пристосовуватися, ефективно діяти в соціальних умовах, що постійно змінюються

- Здатність орієнтуватися в різних життєвих ситуаціях, ефективно працювати в сучасному суспільстві з ринковою економікою, формувати екологічну свідомість і культуру особистості, застосовувати екологічні принципи в житті та професійній діяльності.

6. Політика курсу

Загальні вимоги:

- Студенти і викладачі несуть спільну відповідальність за створення безпечного і сприятливого навчального середовища.
- Студент повинен відвідувати всі види занять з дисципліни (лекції, практичні) за розкладом.
- Пропущені семінарські заняття з поважної причини студент повинен в обов'язковому порядку відпрацювати, тобто самостійно вивчити тему, здати її викладачеві в призначений час (останній срок – за три дні до початку екзаменаційної сесії), за кожне пропущене заняття студент отримує по 2 додаткових завдання, що відповідають темі. Консультації викладач дає за окремим розкладом, що знаходиться на кафедрі і в деканаті.
- Студент повинен дотримуватися правил відвідування занять в університеті, етики поведінки (не запізнюватися на заняття, не заважати вести заняття, вимикати у час заняття мобільні телефони та інші цифрові електронні пристрої або перевести їх у беззвучний режим. Ноутбуки можуть використовуватися лише для введення нотаток та виконання практичних завдань у системі CMS УКУ).
- Студенти мають право робити аудіозапис аудиторного заняття для свого особистого освітнього використання за погодженням з викладачем. Студент не має права розміщувати запис на веб-сайті чи іншому сторонньому ресурсі без письмової згоди викладача.
- Всі завдання студент повинен виконувати вчасно, брати активну участь в обговоренні питань на семінарських заняттях. Семестрові роботи здаються в установленій графіком термін.
- Студент має право звертатися до викладача за додатковим поясненням матеріалу курсу (модуля) чи змісту практичних завдань протягом робочого часу усно, по електронній пошті або через систему повідомлень CMS УКУ. На запит зацікавлених студентів, викладач призначає консультацію для аналізу самостійної роботи студентів. Відвідування таких консультацій за бажанням студента.
- Студенти повинні оволодіти навичками використання системи CMS УКУ, оскільки матеріали курсу (модуля) і практичні завдання будуть розміщені в цій системі.

Навчальні вимоги:

- Комунікація та групова співпраця є важливими компонентами засвоєння знань і професійних компетентностей під час курсу (модуля). Тому для виконання вимог курсу (модуля) студенти мають брати участь в усіх аудиторних заняттях, причому перед тим ознайомитися з обов'язковою для вивчення теми літературою. У разі пропуску заняття без поважних причин, які задокументовані, оцінка за проміжний контроль автоматично знижується на 10%.

- В межах самостійної роботи студенти опрацьовують літературу до теми, переглядають відео, виконують практичні завдання для самоконтролю і практичні завдання з метою перевірки засвоєння ними знань і набуття навичок.
- Виконання практичних завдань для самоконтролю є рекомендованим для кращого засвоєння навчального матеріалу. Ці завдання можна виконувати разом. Виконання індивідуальних практичних завдань з метою перевірки засвоєння студентами знань і набуття навичок є обов'язковим. Ці завдання виконуються індивідуально.
- Студенти зобов'язані дотримуватися принципів академічної доброчесності при виконанні індивідуальних контрольних завдань. У разі списування і плагіату при виконанні завдання, студент отримує незадовільну оцінку за нього. У разі повторного списування чи виявлення плагіату студент не допускається до семестрового заліку.
- Ступінь освоєння навчального матеріалу перевіряється тестуванням або іншими засобами контролю. Студенти, які набрали менше 60% за підсумками рейтингового контролю, корегують свої бали за допомогою додаткового залікового завдання, що охоплює весь пройдений матеріал. При цьому набрані бали виставляються по мінімальному рівню.

7. Зміст дисципліни. Календарно-тематичний план

Тиж. / дата / год.	Тема, план	Форма діяльності (заняття) /	Література Ресурси в Інтернеті	Самостійна робота, завдання, год.	Вага оцін- ки	Термін виконання
Тиж. 1. 2 акад. год.	<p>Блок / Модуль II Тема 1. Мистецтво італійського Відродження</p> <p>1. Загальна характеристика основних періодів італійського Відродження та відображення гуманістичних ідеалів в розвитку нових тенденцій мистецтва.</p> <p>2. Формування нових естетичних і художніх цінностей мистецтва в період до-Ренесансу</p> <p>3. Основні напрями і тенденції розвитку архітектури та живопису італійського Відродження раннього періоду.</p> <p>4. Творчість видатних майстрів Високого Відродження.</p> <p>5. Специфіка мистецтва Пізнього Відродження, розвиток венеціанської школи живопису.</p> <p>6. Причини виникнення і художні особливості ман'єризму. 2 год.</p>	Лекція	Презентація, відеоматеріали	<p>Переглянути фільми: «Доба Відродження» (11 хв.41 с.) https://www.youtube.com/watch?v=0dm8NMjeCk8 «Кватроченто – Раннє Відродження» (13 хв.03 с.) https://www.youtube.com/watch?v=Prz5V0Ejg9I «Живопис епохи Відродження» (15 хв.48 с.) https://www.youtube.com/watch?v=yVXyb1D2oZo «Леонардо да Вінчі» (14 хв.41 с.) https://www.youtube.com/watch?v=9YyP3cGYwBw</p> <p>Проблемно-пошукові питання: 1. Охарактеризуйте філософську систему, що лягла в основу світобачення епохи Відродження? 2. На які зразки мистецтва орієнтувалися майстри італійського Відродження? В чому вони бачили ідеал сучасної їм людини і як це відобразалося в образотворчому мистецтві? 3. Яким чином розвивалося мистецтво італійського Відродження в хронологічному порядку, які художні школи мали перевагу на різних історичних етапах? 4. Назвіть видатних представників Високого Відродження в Римі та Пізнього Відродження у Венеції? 3 год.</p>		Тижень 1-2 – до лабор. заняття
Тиж. 2. 2 акад. год.	<p>Тема2. Мистецтво Північного Відродження</p> <p>1. Хронологічні межі Північного Відродження. Особливості світосприйняття у Північній Європі, їх відображення в мистецтві.</p> <p>2. Відображення народних традицій, мистицизма та релігійності в мистецтві Північного Відродження в Нідерландах</p>	Лекція	Презентація, відеоматеріали	<p>Переглянути фільми: Північне Відродження: нідерландський живопис (9 хв.59 с.) https://www.youtube.com/watch?v=8VX_s0woLP4 Північне Відродження: німецький живопис (7 хв.40 с.) https://www.youtube.com/watch?v=416LPt8Ahdg</p> <p>Проблемно-пошукові питання: 1. У чому полягають специфічні риси, якими відрізняється Північне Відродження від італійського, які хронологічні етапи розвитку притаманні Північному Відродженню? 2. Кому з майстрів живопису Північного Відродження належить відкриття олійного</p>		Тижень 2-3 – до лабор. заняття

	3. Шляхи засвоєння новітніх принципів зображення людини в мистецтві Німеччини, Франції, Іспанії. 2 год.			живопису? Які переваги це надало світовому мистецтву? 3. За якими принципами розвивався портрет Північного Відродження? 4. Яке значення відігравав навколишній світ у мистецтві італійських художників і майстрів країн Північної Європи і яким чином це відобразилося в творчості видатних майстрів? 5. Які спільні риси мають творчі пошуки майстрів Німеччини, Нідерландів, Іспанії та Франції, в чому Ви бачите відмінності в досягненні творчих результатів у майстрів цих країн? 3 год.		
Тиж. 3. 2 акад. год.	Тема 1. Мистецтво італійського Відродження 1. Характеристика основних періодів італійського Відродження та умов формування гуманістичних ідеалів, їх відображення в розвитку нових тенденцій мистецтва. 2. Формування нових естетичних і художніх цінностей мистецтва в період до-Ренесансу (Джотто, Фра Анджелико, Симоне Мартіні). 3. Основні напрями і тенденції розвитку архітектури та живопису італійського Відродження раннього періоду, особливості розвитку флорентинської школи (Ф.Брунеллескі, Донателло, А.Мантенья, Мазаччо, С.Боттічеллі). 4. Творчість видатних майстрів Високого Відродження (Леонардо да Вінчі, Рафаель, Мікеланджело). 5. Специфіка мистецтва Пізнього Відродження і розвиток венеціанської школи живопису (Джорджоне, Тинторетто, Тиціан). 6. Причини виникнення і художні особливості ман'єризму (Я.Понтормо, А.Бронзіно, Ф.Парміджаніно,	Практичне (семінарське) заняття	<u>Основна література:</u> 1. Живопис. Короткий словник термінів. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://bibliograph.com.ua/slovarZhivopis/99.htm 2. Степанов А. Искусство эпохи Возрождения. Италия. XIV-XV века. – М.: Азбука-классика, 2005. – 504 с. (Серия: Новая история искусства) <u>Допоміжна література:</u> 1. Вазари Дж. Жизнеописания наиболее знаменитых живописцев, ваятелей и зодчих. – СПб.: ТО Пальмира, 1992. – 472 с. 2. Гращенков В.Н. Портрет в итальянской живописи Раннего Возрождения. В 2-х томах. – М.: Искусство, 1996. – 424 с. (Т. I – текст; Т. II – альбом иллюстраций) 3. Данилова И.Е. Брунеллески и Флоренция. Творческая личность в контексте Ренессансной культуры. – М.: Искусство, 1991. – 296 с. 4. Данилова И.Е. Искусство средних веков и Возрождения. – М.: Искусство, 1986. – 271 с. 5. Дворжак М. История итальянского искусства в эпоху Возрождения. Курс лекций. В 2 тт. – М., 1978. – Т. I. – 175 с., Т. 2. – 214 с. 6. Дмитриева Н. А. Краткая история искусств. Вып. I. – М.: Искусство, 1986. – 319 с. 7. Ильина Т.В. История искусств. Западноевропейское искусство. – М., 1983. – 317 с. 8. Ротенберг Е. Микеланджело Буонарроти. Альбом. – М.: Изобразительное искусство, 1976. – 175 с.	<u>Аналіз (у письмовій формі) однієї з пам'яток мистецтва:</u> <i>Джотто (фрески в Падуї), Донателло (Давид, св.Георгій, кондот'єр Гаттамелата), С. Боттічеллі (Весна, Народження Венери, портрети, Покинута), Леонардо да Вінчі (Тамна вечеря, Джоконда, Мадонна в гроті, Чечілія Галлерані), Рафаель (фрески папських кімнат, Сікстинська мадонна, портрети), Мікеланджело (Давид, статуї саркофагів Медичі, плафон Сікстинської капели), Джорджоне (Юдиф, Спяча Венера), Тиціан (Венера Урбінська, портрети), Парміджаніно (Мадонна з довгою шією)</i> <u>Складання словнику з термінів:</u> Відродження, Ренесанс, Проторенесанс, кватроченто, треченто, чинквеченто, гуманізм, гуманістичний ідеал людини, «золотий перетин», сфумато, ман'єризм. Заповнення розділу «Характерні риси мистецтва» в хронологічній таблиці. Підготовка до практичного / семінарського заняття за планом. 3 год.	1 – 2 1 – 2 1 – 2 2 - 3	Тиждень 3 – до лабор. заняття

	Б.Челліні). 2 год.					
Тиж. 4. 2 акад. год.	Тема 2. Мистецтво Північного Відродження 1. Хронологічні межі Північного Відродження. Ускладненість світосприйняття майстри Північної Європи. 2. Відображення народних традицій в мистецтві Північного Відродження в Нідерландах (Я. Ван Ейк, І.Босх, П.Брейгель Ст.). 3. Шляхи засвоєння новітніх принципів зображення людини в мистецтві Німеччини (А.Дюрер, Г.Гольбейн Мол., Л.Кранах Ст.), Франції (Ж.Клуе), Іспанії (Ель Греко). 2 год	Практичне (семінарське) заняття	<u>Основна література:</u> 1. Живопис. Короткий словник термінів. - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://bibliograph.com.ua/slovarZhivopis/99.htm 2. Степанов А. Искусство эпохи Возрождения. Нидерланды, Германия, Франция, Испания, Англия. - М.: Азбука-классика, 2009. - 640 с. (Серия: Новая история искусства) <u>Допоміжна література:</u> 1. Бенеш О. Искусство Северного Возрождения. - М.: Искусство, 1973. - 224 с. 2. Всеобщая история искусства. В 6 т. Т. 3. - М., 1960 3. Гомбрих Э. История искусства. - М., 1998. - 688 с. 4. Данилова И.Е. Искусство средних веков и Возрождения. - М.: Искусство, 1986. - 271 с. 5. Дмитриева Н. А. Краткая история искусств. Вып.1. - М.: Искусство, 1986. - 319 с. 6. Ильина Т.В. История искусств. Западноевропейское искусство. - М., 1983. - 317 с. 7. История искусства зарубежных стран. Средние века. Возрождение / Под ред. Ц.Г.Нессельштраус. - М.: Изобр. иск-во, 1982. - с. 99-179 8. Либман М. Очерки немецкого искусства позднего средневековья и эпохи Возрождения. - М.: Советский художник, 1991. - 208 с. (Серия: Библиотека искусствознания) 9. Мартин Г. Брейгель. - Л.: Искусство, 1991. - 80 с. 10. Немилев А.Н. Лукас Кранах Старший. - М., 1973. - 119 с. 11. Тольнай Ш. де. Босх / Пер. А.Медведев. - М., 1992. - 176 с.	<u>Аналіз (у письмовій формі) однієї з пам'яток мистецтва:</u> <i>Брати Лімбурги (Мініатюри Часослову герцога Берійського), Рогір Ван дер Вейден (Жіночий портрет, Мадонна канцлера Ролена), Ян Ван Ейк (Портрет чети Арнольфіні, Гентський вівтар), Й.Босх (Сади земних насолод; Несення хреста, Блудний син), Пітер Брейгель Ст. (Селянське весілля, Мисливці на снігу, Сліди, Падіння Ікара), А. Дюрер (Автопортрети, Чотири Апостоли, гравюри - Четверо вершників, Меланхолія, Адам і Єва), Грюневальд (Ізенгеймський вівтар), Л. Кранах Ст. (Венера, портрети), Г. Гольбейн Мол. (Танці смерті, портрети), Жан Фуке (портрети), Жан Клуе (портрети), Ель Греко (Вид Толедо, релігійні композиції - за вибором)</i> <u>Складання словнику з термінів:</u> <i>Реформація, протестантизм, Північний Ренесанс, гротеск, карикатурність, сатира, експресія, деформація, мудехар, олійний живопис</i> <u>Заповнення розділу «Характерні риси мистецтва» в хронологічній таблиці.</u> <u>Підготовка до практичного / семінарського заняття за планом.</u> 3 год.	1 - 2	Тиждень 4
Тиж. 5. 2 акад. год.	Тема 3. Європейське мистецтво XVII ст. 1. Поняття терміну «стиль бароко». Особливості італійського барокового мистецтва. 2. Фламандське бароко: видатні майстри, специфіка фламандського натюрморту; концепція барокового парадного портрету. 3. Барокові і реалістичні риси в творчості Х.Рембрандта і Я.Вермеєра. 4. Голландський натюрморт, його основні типи та алегоричний зміст. 5. Складність стильових принципів в художній системі Д.Веласкеса. 6. Поняття терміну «стиль класицизм». Характерні ознаки класицизму у французькому живописі. 4 год.	Лекція	Презентація, відеоматеріали	<u>Переглянути фільми:</u> <i>«Архитектура и живопись барокко» (8 хв.)</i> https://www.youtube.com/watch?v=7aKSBjUrfel <i>«17 век Изобразительное искусство Италии» (14 хв.34 с.)</i> https://www.youtube.com/watch?v=VzLUUNaAKpM <u>Проблемно-пошукові питання:</u> 1. Як ви розумієте поняття «Нові часи», яким чином змінилося світосприйняття людини Нового часу, яким чином новий світогляд відобразився на розвитку мистецтва? 2. Надайте визначення поняття «стиль бароко». В чому полягають світоглядні та художні особливості стилю? 3. Якими рисами характеризуються барокові парадні портрети? 4. Надайте визначення поняття «світлотінь», у творчості якого художника даного періоду цей прийом став найбільш виразним засобом живопису? 5. В творчості яких митців європейських країн XVII ст. яскраво проявлені реалістичні риси? 6. Яким чином формувалась жанрова ієрархія в образотворчому мистецтві XVII ст.? 7. Надайте визначення поняття «класицизм», з якою країною XVII ст. асоціюється даний стиль? Якими ідеями	1 - 2 1 - 2 2 - 3	Тиждень 5

				наповнювався класицизм XVII ст., яким жанрам мистецтва він надавав перевагу? 3 год.		
Тиж. 6. 2 акад. год.	Тема 4. Європейське мистецтво XVIII ст. 1. Формування, розвиток та формотворчі засоби стилю рококо у Франції. 2. Епоха Просвітництва та її відображення в мистецтві класицизму і сентименталізму. 3. Специфіка портретного живопису Англії періоду Просвітництва і сентименталізму. 4. Архітектура рококо і класицизму: відмінності світобачення в архітектурному формоутворенні двох стильових систем епохи. 2 год.	Лекція	Презентація, відеоматеріали	Переглянути фільм: «Архітектура и искусство рококо» (5 хв.40 с.) https://www.youtube.com/watch?v=rZq8nhyNb_E Проблемно-пошукові питання: 1. Якими стильовими категоріями характеризується мистецтво Європи XVIII ст.? 2. Надайте визначення поняття «стиль рококо». В чому полягає специфіка живопису рококо? 3. Які риси притаманні архітектурі рококо? Назвіть найбільш характерні споруди в цьому стилі. 4. Якими рисами характеризується світобачення епохи Просвітництва? Яким чином воно відобразилося в образотворчому мистецтві? 5. В чому полягає специфіка стилю класицизм у XVIII ст.? 6. В чому полягають особливості розвитку англійського портретного мистецтва? 7. Надайте визначення поняття «сентименталізм». 2 год.		Тиждень 6
Тиж. 7. 2 акад. год.	Тема 5. Російське мистецтво XVIII ст. 1. Специфіка формування нової культури європейського зразка. 2. Парсуна як попередній шлях розвитку світського портрету в російському живописі. 3. Особливості розвитку російського мистецтва в період правління Петра I. 4. Стилi бароко та рококо в архітектурі. 5. Просвітництво, класицизм і сентименталізм, їх проявлення в архітектурі та живописі Росії. 6. Портретний живопис та його роль у новому відношенні до людини у середині – другій половині сторіччя. 7. Портретний живопис та його роль у новому відношенні до людини у другій половині сторіччя (творчість видатних російських живописців українського походження	Лекція	Презентація, відеоматеріали	Переглянути фільм: «Изобразительное искусство России XVIII века – Века просвещения». (34 хв.53 с.) https://www.youtube.com/watch?v=sL18hqGloIw Проблемно-пошукові питання: 1. В чому полягає специфіка російського мистецтва початку – середини XVIII ст.? 2. Назвіть найбільш характерні споруди стилю рококо Ф.Б.Растреллі в Росії. 3. Якими рисами характеризується світобачення епохи Просвітництва в Росії? Яким чином воно відобразилося в образотворчому мистецтві Росії? 4. В чому полягає специфіка стилю класицизм у XVIII ст. в мистецтві Росії? 5. Яким чином ідеї сентименталізму втілювались у мистецтві Росії? 2 год.		Тиждень 7

	Д.Левицького, В.Боровиковського, А.Лосенка). 2 год.					
Тиж. 8. 2 акад. год.	Тема 3. Європейське мистецтво XVII ст. 1. Особливості барочного мистецтва в скульптурі та живописі Італії: Л.Берніні та М.Караваджо. 2. Фламандське бароко: П.П.Рубенс, А.Ван Дейк, специфіка фламандського натюрморту; концепція барокового парадного портрету. 3. Барокві і реалістичні риси в творчості Х.Рембрандта і Я.Вермеєра. 4. Голландський натюрморт, його основні типи і алегоричний символізм його змісту. 5. Складність стильових принципів в художній системі Д.Веласкеса. 6. Поняття терміну «стиль класицизм». Характерні ознаки класицизму в живописі Н.Пуссена і К.Лоррена. 2 год.	Практичне (семінарське) заняття	<u>Основна література:</u> 1. Базен Ж. Барокко и рококо. – М.: Слово, 2001. – 288 с. 2. Живопис. Короткий словник термінів. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://bibliograph.com.ua/slovarZhivopis/99.htm 3. Якимович А.К. Новое время: искусство и культура XVII – XVIII веков. – СПб.: Азбука-классика, 2004. – 440 с. (Серия: Новая история искусства) <u>Допоміжна література:</u> 1. Гомбрих Э. История искусства. – М., 1998. – 688 с. 2. Даниэль С.М. Картина классической эпохи. Проблема композиции в западноевропейской живописи XVII века. – Л.: Искусство, 1986. – 220 с. 3. Европейская живопись XIII – XX веков: Энциклопедический словарь. – М.: Искусство, 1999. – 528 с. 4. История искусства зарубежных стран XVII – XVIII веков / Под ред. В.И.Раздольской. – М.: Изобр. иск-во, 1988. – 120 с. 5. Прусс И.Е. Западноевропейское искусство XVII века. – М., 1974. – 219 с. (Серия: Малая история искусств). 6. Ренессанс. Барокко. Классицизм. Проблемы стилей в западноевропейском искусстве XV – XVII веков. – М., 1966. – 404 с. 7. Ротенберг Е.И. Западноевропейская живопись XVII века. Тематические принципы. – М., 1989. – 288 с.	<u>Аналіз (у письмовій формі) однієї з пам'яток мистецтва:</u> <i>Караваджо (Лютніст, Корзина з фруктами, Упевнення апостола Фоми), Л.Берніні (Екстаз св. Терези, ківорій у соборі св.Петра та колонада собору, Аполлон і Дафна, фонтан Тритона, портрет кардинала Боргезе), П.П.Рубенс (Вакханалія, портрети Олени Фоурмен, камеристки інфанти Ізабелли, автопортрети, Персей та Андромеда, Сад кохання, Кермесса), А. Ван Дейк (портрети Карла I), Д. Веласкес (портрети інфанти Маргарити, Задача Бреди, Меніні, Пряхи, портрети шутів, Олівареса, Філіпа IV, Папи Інокентія X), Рембрандт (Автопортрет із Саскією на колінах, Повернення блудного сина, Нічна варта, Даная), Я.Вермеєр (Дівчина у клавесина, Дівчина з листом, Красивид Дельфту, Алегорія живопису, Дівчина з перловою сережкою), Пуссен (Танкерд та Ермінія, Аркадські пастухи, Царство Флори, Автопортрет), Лево і Мансар (Палац у Версалі).</i> <u>Складання словнику з термінів:</u> <i>Бароко, алегорія, символіка, парадний портрет, репрезентативність, аксесуар, регалія, динамізм, аффект, ансамбль, караваджизм, тінеброзо, світлотінь, класицизм, героїчний пейзаж.</i> <u>Підготовка до практичного / семінарського заняття за планом.</u> 3 год.	1 – 2 1 – 2 3 - 5	Тиждень 7
Тиж. 9. 2 акад. год.	Тема 4. Європейське мистецтво XVIII ст. 1. Формування і розвиток стилю рококо у Франції (А.Ватто, Ф.Буше, Ж.О.Фрагонар). 2. Епоха Просвітництва та її відображення в мистецтві класицизму і сентименталізму Франції (Ж.Б.Грез, Ж.-Б.С.Шарден, Ж.Л.Давід, Д.Енгр). 3. Специфіка портретного живопису Англії періоду Просвітництва і сентименталізму (В.Хогарт, Дж.Рейнолдс, Т.Гейнсборо). 4. Архітектура рококо і класицизму: відмінності світобачення в	Практичне (семінарське) заняття	<u>Основна література:</u> 1. Бауэр Э.Г. Рококо. – М.: Taschen, Арт-Родник, 2007. – 96 с. 2. Даниэль С. Рококо: От Ватто до Фрагонара. – СПб.: Азбука-классика, 2010. – 336 с. (Серия: Новая история искусства) 3. Живопис. Короткий словник термінів. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://bibliograph.com.ua/slovarZhivopis/99.htm 4. Пасічний А.М. Образотворче мистецтво. Словник-довідник. – Тернопіль: Навчальна книга. – Богдан, 2003. – 216 с. 5. Федотова Е. Ватто. – М.: Белый город, 2002. – 48 с. 6. Федотова Е.Д. Давид. – М.: Белый город, 2002. – 64 с. 7. Федотова Е. Франсуа Буше. – М.: Белый город, 2004. – 49 с. 8. Якимович А.К. Новое время: искусство и культура XVII – XVIII веков. – СПб.: Азбука-классика, 2004. – 440 с. (Серия: Новая история искусства) <u>Допоміжна література:</u> 1. Дмитриева Н. Краткая история искусств. – Вып. II. – М., 1989. – 318 с. 2. Ильина Т.В. История искусств. Западноевропейское искусство. – М.: Высшая школа, 1983. – 317 с. 3. Кожина Е. Искусство Франции XVIII века. – М.: Искусство, 1971. – 216 с. 4. Лившиц Н. А. Ж.-О. Фрагонар. – М., 1970. – 100 с. 5. Лившиц Н.А., Зернов Б.А., Воронихина Л.Н. Искусство XVIII в. – М., 1977. – 202 с. (Малая история искусств) 6. Некрасова Е. Томас Гейнсборо. – М., 1990. – 224 с. 7. Якимович А. Шарден и французское Просвещение. – М.: Просвещение, 1981. – 144 с.	<u>Аналіз (у письмовій формі) однієї з пам'яток мистецтва:</u> <i>А. Ватто (Савояр, Жиль, Паломництво на остров Кіферу, Суспільство у парку); Ф. Буше (пасторалі, Сади кохання, портрети мадам Помпадур), Ж.-О. Фрагонар (Щасливі можливості гойдалок, Поцілунк крадіжкою, портрети); Ж.-Б. Грез (Паралітик, «дивочі головки»); Ж. Б. С. Шарден (Натюрморт з атрибутами мистецтв, побутові композиції); Ж. Л. Давід (Клятва Гораційів, Клятва в залі для гри у м'яч, Смерть Марата, Портрети); Ж. Д. О. Енгр (Одалиска, портрети); Ж. Гудон (Вольтер); В. Хогарт (Дівчина з краватками, Модний шлюб); Дж. Рейнолдс (портрет Сари Сіддонс, портрет Неллі О'Брайєн); Т. Гейнсборо (портрет Сари Сіддонс, Хлопчик у блакитному, Дама у блакитному).</i> <u>Складання словнику з термінів:</u> <i>Рококо, жанр «галанті свята», Просвітництво, елітарне мистецтво, пастораль, просвітницька утопія, памфлет, сентименталізм, класицизм, раціоналізм.</i>	1 – 2 1 – 2	Тиждень 9

	архітектурному формоутворенні двох стильових систем епохи (порівняти на прикладах будівель). 2 год.			Заповнення таблиці «Характерні риси провідних стилів у творчості видатних майстрів європейського живопису XVIII ст.» Підготовка до практичного / семінарського заняття за планом. 2 год.	1 – 2 2 - 3	
Тиж. 10. 2 акад. год.	Тема 5. Російське мистецтво XVIII ст. 1. Специфіка формування нової культури європейського зразка. 2. Парсуна як попередній шлях розвитку світського портрету в російському живописі. 3. Особливості розвитку російського мистецтва в період правління Петра I. 4. Стили бароко та рококо в архітектурі (творчість Ф.Б.Растреллі в Санкт-Петербурзі). 5. Просвітництво, класицизм і сентименталізм, їх проявлення в архітектурі та живописі Росії. 6. Портретний живопис та його роль у новому відношенні до людини у середині – другій половині сторіччя: І. Вишняков, І. Аргунов, О. Антропов, Ф. Рокотов. 7. Портретний живопис та його роль у новому відношенні до людини у другій половині сторіччя (творчість видатних російських живописців українського походження Д.Левицького, В.Боровиковського, А.Лосенка). 2 год.	Практичне (семінарське) заняття	<u>Основна література:</u> 1. Батовский З. Архитектор Ф.-Б. Растрелли о своих творениях. – СПб.: ГМЗ «Царское Село», 2000. – 118 с. 2. Дмитрий Левицкий / Авт. текста Л. Маркина. – М.: Белый город, 2001. – 48 с. 3. Живопис. Короткий словник термінів. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://bibliograph.com.ua/slovarZhivopis/99.htm 4. Лейтес И. Владимир Боровиковский. – М.: Арт-Родник, 2010. – 96 с. (Малая серия искусств) 5. Маркина Л. Фантом Фёдора Рокотова // Русское искусство. - М.: Изд-во Благотвор. фонд им. П. М. Третьякова, 2016. - № 1. - С. 45 – 51. – Электронный ресурс: http://www.rusiskusstvo.ru/content/files/2016_1/Full/44-51_Markina%20f.pdf <u>Допоміжна література:</u> 1. Евангулова О.С., Карев А.А. Портретная живопись в России второй половины XVIII века. – М., 1994. – 198 с. 2. Ильина Т. В. Место И. Я. Вишнякова в русском искусстве XVIII века // Русское искусство барокко. Материалы и исследования / под ред. Т. В. Алексеевой. – М., 1977. 3. Ильина Т.В. Русское искусство XVIII века. – М.: Высш. шк., 1999. – 399 с. 4. Овсянников Ю. Ф.-Б. Растрелли. – М.: Искусство, 1982. – (Жизнь в искусстве)	Аналіз (у письмовій формі) однієї з пам'яток мистецтва: <i>Растреллі (Собор Смольного монастиря, Зимовий палац у Петербурзі), будівлі Д.Кваренгі, Камерона в Санкт-Петербурзі, А.Лосенко (Каїн, Авель, Процання Гектора з Андромахою), Д.Левицький (портрет князя М.Рєпніна, портрети Смолянок, портрети Демідова, Кокорінова, Львових), В.Боровиковський (Богородиця з дитям, Спас, Портрети П.Я.Руденка, Д.Троїцинського, І.Котляревського, М.Лопухині).</i> Складання словнику з термінів: <i>Світська художня культура, портик, регулярний парк, містобудівні міські плани, реконструкція, горельєф, барельєф.</i> Підготовка до практичного / семінарського заняття за планом. 2 год.	1 – 2 1 – 2 3 - 5	Тиждень 10
Тиж. 11. 2 акад. год.	Тема 6. Українське мистецтво XVIII ст. 1. Специфіка формування нової культури європейського зразка, особливості розвитку українського мистецтва. 2. Стили бароко та рококо в архітектурі України. Козацьке	Лекція	Презентація, відеоматеріали	Переглянути фільми: <i>Українське бароко (29 хв.29 с.)</i> https://www.youtube.com/watch?v=XktqooYop7Y <i>Бароко в архітектурі України (13 хв.17 с.)</i> https://www.youtube.com/watch?v=6nY4fRY7oto Проблемно-пошукові питання: 1. В чому ви бачите специфіку українського бароко? В яких видах мистецтва та яким чином проявилася ця специфіка? Охарактеризуйте специфіку		Тиждень 11

	<p>бароко.</p> <p>3. Просвітництво, класицизм і сентименталізм, їх проявлення в архітектурі та живописі України.</p> <p>5. Архітектура, скульптура та живопис Львова, специфіка розвитку окремих видів мистецтва (меморіальна скульптура), стильовий синтез у львівському міському середовищі.</p> <p>2 год.</p>			<p>бароко в українському мистецтві доби Козаччини.</p> <p>2. В чому полягає специфіка українського мистецтва початку – середини XVIII ст.?</p> <p>3. Назвіть найбільш характерні споруди стилю рококо Ф.Б.Растреллі в Україні.</p> <p>4. Якими рисами характеризується світобачення епохи Просвітництва в Україні?</p> <p>5. В чому полягає специфіка стилю класицизм у XVIII ст. у мистецтві України?</p> <p>6. Яким чином ідеї сентименталізму втілювались у мистецтві України?</p> <p>7. Які художники XVIII ст., що мають походження з України, є яскравими представниками російського портретного мистецтва? Яким чином в їхній творчості відобразився зв'язок з батьківщиною?</p> <p>8. Яким чином розвивалося мистецтво XVIII ст. у Західній Україні?</p> <p>2 год.</p>		
<p>Тиж. 12. 2 акад. год.</p>	<p>Тема 6. Українське мистецтво XVIII ст.</p> <p>1. Специфіка формування нової культури європейського зразка, особливості розвитку українського мистецтва.</p> <p>2. Стили бароко та рококо в архітектурі (творчість Ф.Б.Растреллі в Києві). Козацьке бароко.</p> <p>3. Просвітництво, класицизм і сентименталізм, їх проявлення в архітектурі Києва, Лівобережжя, Слобожанщини, Одеси, в живописі України.</p> <p>5. Архітектура, скульптура та живопис Львова, специфіка розвитку окремих видів мистецтва (меморіальна скульптура), стильовий синтез у львівському міському середовищі.</p> <p>2 год.</p>	<p>Практичне (семінарське) заняття</p>	<p><u>Основна література:</u></p> <p>1. Живопис. Короткий словник термінів. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://bibliograph.com.ua/slovarZhivopis/99.htm</p> <p>2. Історія української архітектури / Ю.С. Асеев, В.В. Вечерський, О.М.Годованук та ін.; За ред. В.І. Тимофієнка. – К.: Техніка, 2003. – 472 с.</p> <p>3. Кривач Д.П., Овсійчук В.А., Черепанова С.О. Українське мистецтво: Навч. посібн.: У 3 ч. – Ч. 3. – Львів: Світ, 2005. – С. 145 – 187.</p> <p>4. Шевченко І. Україна між Сходом і Заходом: Нариси з історії культури до початку XVIII століття. – Львів: Ін-т Іст. Церкви Львів. Богосл. Академії, 2001. – 234 с. // Електронний ресурс: http://shron.chtyvo.org.ua/Shevchenko_Ihor/Ukraine_mizh_Skhodom_i_Zakhodom.pdf</p> <p><u>Допоміжна література:</u></p> <p>1. Асеев Ю.С. Стили в архитектуре Украины. – К., 1989. – 103 с.</p> <p>2. Білецький П.О. Українське мистецтво др. пол. XVII – XVIII ст. – К.:Мистецтво, 1981. – 159 с.</p> <p>3. Жолтовський П.М. Український живопис XVII – XVIII ст. – К.: Наукова думка, 1978. – 327 с.</p> <p>4. Огієнко І. Історія українського друкарства. – К.: Либідь, 1994. – 446 с.</p>	<p><u>Аналіз (у письмовій формі) однієї з пам'яток мистецтва:</u> <i>Собор св. Юра у Львові; ратуша у Бучачі; костел кармелітів босих у Бердичеві; Пінзель (статуї на фасаді собору св. Юра), Растреллі (Андріївська церква у Києві), В.Петранович (Портрет королеви Якуба Собеського з патроном), Парк «Софіївка» в Умані; палац у Тульчині; Д.Кваренгі (Спасо-Преображенський собор у Новгороді-Сіверському), Камерон (Палац Розумовського у Батурині), Г.Вітвер (Скульптура на Площі Ринок у Львові, надгробки), А.Шимзер (надгробки), І.Мартос (надгробки), О.Білявський (Портрет Х.Дейми).</i></p> <p><u>Складання словнику з термінів:</u> <i>Пейзажний парк, сакральна архітектура, каплиця, ратуша, надгробок, монументально-декоративний живопис.</i></p> <p><u>Заповнити «Порівняльну таблицю основних рис творчості європейських, російських та українських художників XVIII ст.»</u></p> <p><u>Підготовка до практичного / семінарського заняття за планом.</u></p> <p>2 год.</p>	<p>1 – 2</p> <p>1 – 2</p> <p>2 - 5</p>	<p>Тиждень 12</p>

8. Література для вивчення дисципліни

Базова

1. Історія української архітектури / Ю.С.Асеев, В.В.Вечерський, О.М.Годованук та ін.; За ред. В.І.Тимофієнка. – К.: Техніка, 2003. – 472 с.

2.Крвавич Д.П., Овсійчук В.А., Черепанова С.О. Українське мистецтво. У 3 ч. – Львів, 2003 – 2005: Ч.І. – 256 с., Ч.ІІ. – 268 с.

Допоміжна література:

1. Бартенев И. А. Очерки истории архитектурных стилей: Уч. пос. – М: Изобр. иск-во, 1983. – 386 с.
2. Белецкий П. Украинская портретная живопись XVII – XVIII вв. – Л.: Искусство, 1981. – 256 с.
- 3 .Крвавич Д. Українська скульптура періоду рококо // Записки Наукового товариства ім. Т.Г.Шевченка (ЗНТШ). – Т. ССХХХVI. Праці Комісії образотворчого та ужиткового мистецтва. – Львів, 1998. – С. 127 – 154
- 4.Кримський С. Менталітет українського барокко // Розбудова держави. – 1999. – № 7-12. – С. 126 – 135
- 5.Мастер Пинзель – легенда и реальность. Каталог выставки. – Львов, 1988. – 28 с.
- 6.Овсійчук В.А. Українське мистецтво XIV - першої половини XVIII століття. – К.: Оберіг, 1985. - 269 с.
- 7.Ренессанс. Барокко. Классицизм. Проблемы стилей в западноевропейском искусстве XV – XVII века. Сб. ст. / Отв. ред. Б. Р. Виппер, Т. Н. Ливанова. – М., 1966. – 348 с.
- 8.Січинський В. Стиль в українському мистецтві // Хроніка 2000: Україна: філософський спадок століть. Вип. 39 – 40. – К., 2000. - С. 182 – 187

Інформаційні ресурси

1. Британська галерея Тейт. Лондон (колекція) // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://gallerix.ru/album/Tate>
2. Ватиканські музеї // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.christusrex.org/www1/vaticano/0-Musei.html>
3. Галерея Уффіці. Флоренція // [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://muzei-mira.com/muzei_italii/49-galereya-uffici-vo-florencii.html
4. Державна Третьяковська галерея. Москва// [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://muzei-mira.com/muzei_rossii/14-gosudarstvennaya-tretyakovskaya-galereya.html
5. Державний музей образотворчих мистецтв ім. О.С. Пушкіна. Москва // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.arts-museum.ru/events/>
6. Державний Російський музей. Санкт-Петербург // [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://muzei-mira.com/muzei_rossii/13-russkiy-muzey-v-sankt-peterburge.html
7. Державний Ермітаж. Санкт-Петербург // [Електронний ресурс]. Режим доступу: www.hermitage-museum.org/html/ru
8. Державні музеї, Берлін // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.smb.museum/museen-und-einrichtungen.html>
9. Жолтовський П.М. Художнє життя на Україні в XV – XVIII ст. К.: Наукова думка, 1983. 180 с. // [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://shron.chtyvo.org.ua/Zholtovskyi_Pavlo/Khudozhnie_zhyttia_na_Ukraini_v_XVI-XVIII_st.pdf
10. Каган М.С. Морфология искусства. М. - Л., 1972. 428 с. // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://padaread.com/?book=44660>
11. Київський національний музей російського мистецтва // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.kmrm.com.ua/>
12. Лувр. Париж // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://louvre.historic.ru/>
13. Музей Метрополітен, Нью-Йорк // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://gallerix.ru/album/Met>
14. Музей Прадо. Мадрид // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://nearyou.ru/0prado/0prado.html>
15. Національна галерея мистецтв. Вашингтон (колекція) // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://gallerix.ru/album/NGA>
16. Рейксмузеум, Амстердам // [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://muzei-mira.com/muzei_gollandii/73-reyksmuzeum-v-amsterdam.html

9. Політика виставлення балів. Вимоги викладача

Враховуються бали набрані на поточному тестуванні, у самостійній роботі та бали підсумкового тестування. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.

Перед студентами постає система вимог та правил поведінки на заняттях, до їх відома доводяться методичні рекомендації щодо виконання контрольних робіт та інших завдань. Все це гарантує високу ефективність освітнього процесу і є обов'язковим для студентів.

Розподіл балів, що присвоюються студентам з навчальної дисципліни «**Історія образотворчого мистецтва**», є сумою балів за виконання практичних завдань та самостійну роботу плюс бали, отримані під час іспиту. Впродовж семестру студент за виконання завдань отримує – 60 балів під час складання блоку/модулю II і 40 – балів за екзамен.

Студент повинен підготувати під час практичних занять низку матеріалів.

Блок/Модуль I. Вивчення матеріалу даного блоку передбачає підготовку такого відеоконтенту: *відеопрезентація до практичних занять; відповіді на проблемно-пошукові питання та питання щодо практичних занять; опис та аналіз (у письмовій формі) пам'яток мистецтва в кожній темі до практичних занять; словник термінів; заповнення хронологічної таблиці «Характерні риси мистецтва періоду...»; модульна контрольна робота; підсумкова презентація за однією з тем практичних занять (до 50 слайдів); реферат (для тих, хто був відсутній на практичних заняттях).*

Блок/Модуль II. Вивчення матеріалу даного блоку передбачає підготовку такого відеоконтенту: *відеопрезентація до практичних занять; відповіді на проблемно-пошукові питання та питання щодо практичних занять; опис та аналіз (у письмовій формі) пам'яток мистецтва в кожній темі до практичних занять; словник термінів; заповнення хронологічних та порівняльних таблиць; модульна контрольна робота; екзаменаційна презентація за однією з тем вивченого матеріалу (до 80 слайдів); реферат (для тих, хто був відсутній на практичних заняттях).*

Поточне тестування та самостійна робота								Екзамен		Сума
								Презент. (ІНДЗ)	Відповідь на екз. білет	
Змістовий модуль II										
Блок/Модуль II										
T1	T2	T3		T4	T5	T6	М.К.Р.			
5-9	5-9	5-9		5-9	5-9	4-9	1 - 6	3 - 20	2 - 20	100

9. Підсумковий контроль

Питання до екзамену

Перелік питань та завдань для проведення підсумкової оцінки знань

Питання для підсумкової оцінки знань:

1. Жанри образотворчого мистецтва та їх різновиди.

2. Основні періоди, специфіка зображення людини та тварин у мистецтві первісного суспільства.
3. Характеристика основних етапів розвитку мистецтва Давнього Єгипту.
4. Основні етапи розвитку мистецтва Античної Греції та їх особливості.
5. Специфіка давньоєгипетського та античного канону в зображенні людини.
6. Специфічні риси давньогрецької скульптури на різних етапах розвитку.
7. Етапи розвитку античної розписної кераміки, її основні типи, тематика сюжетів.
8. Основні етапи розвитку мистецтва Стародавнього Риму та їхні особливості.
9. Характеристика типів скульптурного портрету Стародавнього Риму.
10. Види та специфічні риси архітектурних споруд Стародавнього Риму.
11. Романський стиль у мистецтві середньовічної Європи.
12. Основні періоди та художні особливості мистецтва готики.
13. Символіка архітектурної споруди, специфіка оздоблення та синтезу готичного храму.
14. Основні етапи та їхні особливості в розвитку мистецтва італійського Відродження.
15. Творчі пошуки митців Раннього італійського Відродження (Джотто, Брунеллески, Донателло, Мантенья, Мазаччо, Боттічеллі).
16. Творчість майстра Високого Відродження в Італії Леонардо да Вінчі.
17. Творчість майстра Високого Відродження в Італії Рафаеля.
18. Творчість майстра Високого Відродження в Італії Мікеланджело.
19. Специфіка пізнього Відродження в Італії: венеціанська школа живопису (Джорджоне, Тіціан, Тінторетто).
20. Характерні особливості Північного Відродження в Нідерландах (Я. Ван Ейк, Рогір Ван дер Вейден, І.Босх, П.Брейгель Ст.).
21. Специфіка Північного Відродження в Німеччині (М.Грюневальд, А.Дюрер, Г.Гольбейн Мол., Л.Кранах Ст.).
22. Особливості Північного Відродження у Франції (брати Лімбурги, Ф.Клуе і розвиток рисованого портрету).
23. Специфіка Північного Відродження в Іспанії (Ель Греко).
24. Стиль бароко та його особливості в мистецтві країн Європи.
25. Творчість видатних майстрів італійського бароко Л.Берніні та Караваджо.
26. Творчість майстрів фламандського бароко А.Ван Дейка і П.П.Рубенса.
27. Специфічні риси та жанрова специфіка творчості «малих голландців».
28. Творчість видатних голландських майстрів Я.Вермеєра та Рембрандта.
29. Стиль класицизм у французькому мистецтві XVII ст. (К.Лоррен, Н.Пуссен).
30. Барокові та реалістичні риси в творчості Д.Веласкеса.
31. Специфіка стилю рококо в образотворчому мистецтві та архітектурі країн Західної Європи.
32. Стиль класицизм в образотворчому мистецтві Західної Європи XVIII ст.
33. Специфіка пам'яток первісного мистецтва пізнього палеоліту зі стоянки Мізин та Кам'яної Могили.
34. Специфіка будівничих споруд Трипілля.
35. Особливості розписної кераміки Трипілля.
36. Художні особливості «звіриного стилю» в скіфському мистецтві.
37. Основні риси сарматських золотих виробів.
38. Характерні риси язичницького мистецтва стародавніх слов'ян на території України.
39. Умови, особливості хрещення Русі та його відображення в художніх процесах.
40. Символіка архітектурної споруди та специфіка оздоблення Софії Київської.
41. Особливості синтезу православного храму періоду Київської Русі.
42. Специфіка канону та іконографічні типи ікон періоду Київської Русі.
43. Художні особливості давньоруської книжкової мініатюри.

- 44.Процес формування, структура та значення високого іконостасу в давньоруському мистецтві.
- 45.Особливості художньої манери й творчий шлях Ф.Грека.
- 46.Творчі відкриття видатного майстра давньоруської ікони А.Рубльова.
- 47.Специфіка художніх творів Діонісія.
- 48.Еволюція форми української дерев'яної церкви та її основні типи.
- 49.Оборонне зодчество України періоду Середньовіччя.
- 50.Християнський канон у мистецтві ікони та його варіації в пізній українській іконі.
- 51.Специфіка проявлення ренесансних рис в архітектурних спорудах міста Львова.
- 52.Особливості створення портретного образу в українському живописі ренесансного періоду.
- 53.Характеристика стилю «козацьке бароко» в мистецтві України.
- 54.Національна своєрідність козацького бароко в храмовій та світській архітектурі.
- 55.Проявлення головних ознак парадного портрету в українському бароковому живописі.
- 56.Площа Ринок у Львові: архітектурні споруди та скульптурне оздоблення.
- 57.Стильові особливості храму Св. Юра у Львові.
- 58.Храмовий живопис Західної України періоду Ренесансу та бароко.
- 59.Творчість майстрів київської граверної школи.
- 60.Класицизм у живописі Д.Левицького
- 61.Специфіка творчості В.Боровиковського
- 62.Історичний жанр у творчості А.Лосенка.
- 63.Творчість Ф.Б.Растреллі.
- 64.Архітектура класицизму XVIII ст. в українських містах.

+ співбесіда за репродукцією (3-тє питання екзаменаційного білету):

1. Скульптурний портрет Нефертіті
2. Мірон. Дискобол
3. Ансамбль Афінського Акрополю
4. Венера Мілоська
5. Скульптурний портрет Марка Аврелія
6. Колізей
7. Статуя Авла Метелла
8. Романський замок Каркассон
9. Готичний собор Нотр-Дам-де-Парі
10. Джотто. Поцелунок Іуди
11. С.Боттічеллі. Весна
12. Леонардо да Вінчі. Таємна вечеря
13. Рафаель Санті. Сикстинська мадонна
14. Мікеланджело Буонаротті. Скульптура «Моїсей»
15. Джорджоне. Спляча Венера
16. Тіціан Вечеліо. Венера Урбінська
17. Йєронімус Босх. Сад земних насолод
18. Пітер Брейгель Старший. Повернення мисливців
19. Альбрехт Дюрер. Меланхолія
20. Лоренцо Берніні. Екстаз святої Терези
21. Пітер Пауль Рубенс. Союз Землі і Води
22. Рембрандт Гарменс ван Рейн. Повернення блудного сину
23. Ян Вермеєр Делфтський. У майстерні художника (Алегорія живопису)
24. Натюрморт одного з малих голландців (за вибором студента)
25. Дієго Веласкес. Меніни

26. Антуан Ватто. Скрутна пропозиція
27. Жак Оноре Фрагонар. Щасливі можливості гайдалок
28. Томас Гейнсборо. Портрет Сари Сідонс
29. Жак Луї Давид. Мадам Рекам'є
30. Жан Батист Сімеон Шарден. Натюрморт з атрибутами мистецтв
31. Дмитро Левицький. Портрет Нелідової (із серії «Смолянки»)
32. Володимир Боровиковський. Портрет Лопухиної

Контрольні завдання для поточної перевірки знань:

Завдання наприкінці вивчення Блоку/Модулю:

1. Презентації до практичних занять.
2. Відповіді на проблемно-пошукові питання із засвоєння лекційного матеріалу та питання до практичних занять.
3. Опис та аналіз (у письмовій формі) однієї з пам'яток мистецтва в кожній темі до практичних занять: архітектура + скульптура або образотворчій твір.
4. Словник термінів (до практичних занять).
5. Модульна контрольна робота (тестові завдання).
6. Підсумкова презентація за однією з тем практичних занять.
7. Реферат (для тих, хто був відсутній на практичних заняттях).

Вимоги до відповідей на проблемно-пошукові питання із засвоєння лекційного матеріалу та питання на практичних заняттях:

1. Відповідь повинна мати обґрунтовані судження з використанням знань про явище, що вивчається.
2. Проблемно-пошукові питання надаються для осмислення лекційного матеріалу, відповіді мають бути повними, точними, спиратися на отримані знання та доповнюватися знайденими самостійно фактами.
3. До практичних занять студент готується за планом, на кожне питання робить коротку та змістовну презентацію, аналізує та узагальнює матеріал.

Критерії оцінювання відповідей на проблемно-пошукові питання із засвоєння лекційного матеріалу та питання на практичних заняттях:

7 – 10 б. - відповідь на поставлені до самостійного осмислення питання повна, насичена глибокими та розгорнутими судженнями, викладений матеріал має доказовий, логічний і послідовний характер. Студент володіє способами творчого осмислення матеріалу, вміє аналізувати твори образотворчого мистецтва, послідовно і логічно виявити основні якості художнього твору, має гарний стиль викладання своїх думок щодо обраного ним твору для опису.

4 – 6 б. - відповідь структурована, проте наявні окремі помилки у послідовності викладу, недостатньо виваженою та аргументованою є доказова база; у відповіді трапляються окремі мовленнєві помилки, аналіз твору проведено без проявлення яскравих творчих здібностей.

1 – 3 б. – виставляється за неповну, фрагментарну відповідь, у відповідях відсутні посилання на фундаментальні дослідження з певної проблеми. Аналіз обраного для опису твору має формальний характер, відсутня чіткість, структурованість, порушена послідовність розгляду твору. У тексті і відповіді на питання наявні фактичні та мовленнєві помилки.

0 б. - якщо студент дає відповідь у формі висловлювання (судження), не використовуючи знань з теорії та історії образотворчого мистецтва, відповідь має не самостійний характер і грубі фактичні та мовленнєві помилки.

Вимоги до модульної контрольної роботи (тестові завдання).

1. Модульна контрольна робота проводиться після вивчення модулю.
2. Модульна контрольна робота складається з двох варіантів тестових завдань, у кожному варіанті - 50 завдань.
3. Студент відповідає на питання, позначаючи вірний варіант тестового завдання.
4. Якщо в модульній контрольній роботі надані відповіді на всі запитання, студент отримує високу оцінку; якщо є до 5 невірних відповідей, оцінка знижена на 3 бали; якщо наявно до 10 невірних відповідей, оцінка знижується на 5 балів; якщо невірних відповідей до 15, оцінка знижується на 8 балів; якщо студент невірно відповів більше ніж на 15 відповідей, контрольна робота вважається невиконаною.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи:

10 б. – студент вірно відповів на всі питання

7 б. – наявні до 5 невірних відповідей

5 б. – наявні до 10 невірних відповідей

2 б. – наявні до 15 невірних відповідей

0 б. – невірних відповідей більше 15.

Вимоги до складання термінологічного словнику:

1. Терміни для пояснення надані в кожній темі.
2. Пояснення термінів повинно бути повним і змістовним.
3. Словник оформлюється в зошиті або на картках.
4. Додавання ілюстрацій для уточнення деяких термінів сприяє повноті опису.
5. Студент вільно оперує термінами, які виписує для словнику.

Критерії оцінювання термінологічного словнику:

3 б. – студент склав словник точно, відповідно вимог, добре орієнтується в термінології.

2 б. – словник має не зовсім повні пояснення термінів, студент орієнтується в термінології.

1 б. – наявні неточності та неповнота пояснення термінів, студент допускає помилки в трактуванні термінів.

0 б. – словник складений випадково, нашвидку, не відповідає вимогам, студент не орієнтується в термінах.

Вимоги до презентації:

Вимоги до структури презентації:

- титульний слайд містить назву презентації та прізвище виконавця;
- вступ, в якому представлені цілі та завдання теми;
- логічне завершення презентації, що містить висновок та узагальнення.

Вимоги до змісту презентації:

- відповідність змісту презентації поставленій меті;
- відсутність фактичних помилок, достовірність поданої інформації;
- лаконічність тексту на слайді (не перевантажувати слайди текстовою інформацією);
- завершеність (зміст кожної частини текстової інформації логічно завершено);
- стислість викладу, максимальна інформативність тексту;
- відповідність зображень змісту презентації.

Вимоги до оформлення презентації:

- використання єдиного стилю оформлення;
- відповідність графічного стилю оформлення презентації її змісту;
- використання для фону слайда нейтрального тону;
- запобігання перенавантаженню текстом та різними деталями;
- використання не більше трьох кольорів на одному слайді (один для фону, другий для заголовків, третій для тексту);
- форматування тексту, виокремлення важливих його частин жирним шрифтом;
- для оформлення презентації слід використовувати стандартні, широко поширені шрифти: Arial, Tahoma, Verdana, Times New Roman, Calibri і ін.;
- дотримання прийнятих правил орфографії, пунктуації, скорочень і правил оформлення тексту (відсутність точки в заголовках і т.д.).

Розташування інформації на слайді:

- на слайді повинні розміщуватися картинка і текст;
- під картинкою повинен розташовуватися напис (автор, назва, час створення);
- інформація, подана привабливо, оригінально, звертає увагу глядачів.

Вимоги до тексту та зображень на слайді:

- текст має читатися на тлі слайда презентації (текст виразно видно на тлі слайда, використання контрастних кольорів для фону і тексту);

- кегль шрифту повинен бути не менше 18 розміру (для заголовків – 20 - 22);
- використання шрифтів без зарубок;
- якість зображення (контраст зображення по відношенню до фону).

Обсяг презентації:

- для доповіді на практичному занятті не менше 8-12 слайдів;
- підсумкова залікова презентація – 35 - 50 слайдів;
- підсумкова екзаменаційна презентація – 70 - 80 слайдів.

Критерії оцінювання презентації:

Презентація оцінюється за наступними критеріями:

- Відповідність теми змісту презентації
- Глибина, повнота розкриття теми
- Логіка викладення матеріалу
- Термінологічна чіткість
- Рівень навичок самостійної роботи з науковою літературою та вміння критично оцінити її
- Вміння дібрати найсуттєвіший матеріал, укласти тези для короткого виступу
- Оформлення презентації згідно вимог

7 - 10 б. – Зміст презентації відповідає темі, витримана послідовність та логіка викладення матеріалу. Спостерігається термінологічна чіткість, фактична точність. Відсутні орфографічні, граматичні та стилістичні помилки. Презентація оформлена згідно вимог. Обсяг відповідає нормам. Під час виступу студент вільно орієнтується у матеріалі, висловлює власне ставлення до визначеної проблеми, володіє майстерністю усної доповіді (риторичні уміння; уміння розгортати думку у відповідності до рамок доповіді; уміння визначити особисту позицію; уміння тримати контакт із аудиторією, правильність мови).

4 - 6 б. – Матеріал викладений у презентації послідовно, відповідає логіці. Інколи простежується порушення фактичної точності. Наявні незначні орфографічні, граматичні та стилістичні помилки. Презентація оформлена згідно вимог. Обсяг відповідає встановленим нормам. Під час виступу студент вільно орієнтується у матеріалі, висловлює власне ставлення до питання. Виявляє достатньо умінь усної доповіді.

1 - 3 б. – План викладення матеріалу в презентації недосконалий. Загальний зміст недостатньо структурований. Простежується невміння групувати матеріал, знаходити зв'язки. Наявні фактичні, орфографічні, граматичні та стилістичні помилки. В оформленні є деякі недоліки. Обсяг відповідає встановленим нормам. Під час виступу студент вільно орієнтується у матеріалі, але висловлює свої думки недостатньо аргументовано. Виявляє лише окремі уміння усної доповіді.

0 б. – Презентація створена нашвидку, фрагментарно, позначена несамоостійним підходом до виконання. План відсутній або не відповідає змісту, матеріал фрагментарний. Тема не розкрита. Під час виступу студент неспроможний відтворити інформацію у певній послідовності, оперує лише загальними фразами. Наявні грубі фактичні та мовленнєві помилки.

Методичні рекомендації до виконання рефератів:

Реферати з дисципліни «Історія образотворчого мистецтва» виконуються на підставі вивчення основних тем, рекомендованих джерел та самостійної роботи студентів. Обрана для реферату тема має осмислюватись і глибоко вивчатися по запропонованій літературі до теми. Реферат повинен бути інформативним, об'єктивно передавати зміст первинного тексту, коректно оцінювати матеріал. Реферати можуть мати узагальнений, історичний, історико-теоретичний, аналітичний та інші напрями.

Реферат може бути репродуктивним (відтворювати зміст первинного тексту) та продуктивним. Репродуктивні реферати бувають двох видів: реферат-конспект та реферат-резюме. Реферат-конспект містить фактичну інформацію, відомості про методи дослідження, отримані результати. Реферат-резюме містить лише основні положення. Продуктивні реферати – реферат-огляд, реферат-доповідь. Реферат-огляд – зіставлення різних точок зору стосовно конкретного питання. Реферат-доповідь має розгорнутий характер, містить аналіз інформації першоджерел, об'єктивну оцінку проблеми. Студенти повинні вміти аналізувати самостійно твори художників різних епох, представників різних стилів, напрямів, вміти описувати пам'ятники архітектури з точки зору стильових відображень епохи, тому при виконанні рефератів обрані ними твори мистецтва описуються за схемою:

1. Автор, назва, рік створення, техніка виконання.
2. Вид мистецтва і жанр, якому належить твір.
3. Визначити головні риси цього виду та жанру.
4. Якими виразними засобами художник створює образ у цьому творі (композиційні прийоми, колорит, малюнок та інші).
5. Порівняння твору з іншими в творчості художника або існуючими в данній епохі в інших митців.
6. Чим вам цікавий цей твір.

Вимоги до виконання реферату:

- реферат має складатися з двох частин;
 - в частині першій викладається історія питання;
 - в частині другій аналізуються пам'ятники мистецтва;
- обов'язково підбирається ілюстративний матеріал, при необхідності виконуються малюнки, таблиці, схеми та ін.

Об'єм тексту реферату повинен бути понад 15 сторінок (комп'ютерного набору, нумерованих).

Вимоги до оформлення реферату:

1. Обкладинка – за стандартом ВНЗ.
2. Розробляється план викладання матеріалу з вказівкою номерів сторінок по розділам.
3. Кожний розділ в тексті має назву, друг від друга розділи відділені інтервалом.
4. Текст доповнюється ілюстрованим матеріалом. Додаток в вигляді кольорових копій (формату А4) або репродукцій тих творів, які студент обирає для аналізу (2 – 3 сторінки).
5. Список використаної літератури (не менш 5 найменувань) додається в кінці основного тексту

реферату в алфавітному порядку і за бібліографічним стандартом, наприклад:

Якщо вказується посібник або монографія:

Кривавич Д.П. и др. Українське мистецтво. У 3 ч. – Ч.1. – Львів: Світ, 2003. – 256 с., іл.

Якщо це стаття з журналу, збірника, енциклопедії тощо:

Сніжко В. Ідеологія терену // Образотворче мистецтво - 2003, № 2 – с.29-31

Критерії оцінювання:

Реферат оцінюється за наступними критеріями:

- Відповідність теми змісту і формі реферату
- Глибина, повнота розкриття теми

- Логіка викладення матеріалу
- Термінологічна чіткість
- Рівень навичок самостійної роботи з науковою літературою та вміння критично оцінити її
- Власне бачення проблеми дослідником, творчий характер роботи
- Якщо реферат є основою усного повідомлення, враховують і вміння дібрати найсуттєвіший матеріал, укласти тези для короткого виступу
- Оформлення реферату згідно вимог

7 - 10 б. – Робота самостійна, творча. Зміст і форма реферату відповідає плану. У рефераті витримана пропорційність частин. Матеріал викладений логічно й послідовно. Спостерігається термінологічна чіткість. Відсутні фактичні, орфографічні, пунктуальні, граматичні та стилістичні помилки. Реферат оформлений згідно вимог. Обсяг відповідає нормам. Під час захисту студент вільно орієнтується у матеріалі, висловлює власне ставлення до визначеної проблеми, володіє майстерністю усної доповіді (риторичні уміння; уміння тримати тезу та розгортати її у відповідності до рамок доповіді; уміння визначити особисту позицію; уміння тримати контакт із аудиторією, правильність мови).

4 - 6 б. – Простежується творчий підхід до виконання реферату. Матеріал викладений послідовно, відповідає плану. Інколи простежується порушення логіки. Структура відповідає формі реферату. Наявні незначні фактичні, орфографічні, пунктуаційні, граматичні та стилістичні помилки. Реферат оформлений згідно вимог. Обсяг відповідає встановленим нормам. Під час захисту студент вільно орієнтується у матеріалі, висловлює власне ставлення до питання. Виявляє достатньо умінь усної доповіді.

1 - 3 б. - Простежується спроба підійти до написання реферату самостійно і творчо. Однак план реферату недосконалий, у ньому спостерігається змішування цільових установок. Загальний зміст недостатньо структурований. Простежується невміння групувати матеріал, знаходити зв'язки, установлювати співвідношення між частинами. Наявні фактичні, орфографічні, пунктуаційні, граматичні та стилістичні помилки. У оформленні є деякі недоліки. Обсяг відповідає встановленим нормам. Під час захисту студент вільно орієнтується у матеріалі, але висловлює свої думки недостатньо аргументовано. Виявляє лише окремі уміння усної доповіді.

0 б. – Реферат написаний нашвидку, фрагментарно, позначений несамостійним підходом до виконання. План відсутній або не відповідає змісту й формі. Тема не розкрита. При захисті студент неспроможний відтворити інформацію у певній послідовності. Оперує лише загальними фразами. Наявні грубі фактичні та мовленнєві помилки.

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів з «Історії образотворчого мистецтва» в процесі виконання практичних завдань (до заліку)

1. Поточне оцінювання здійснюється протягом всього семестру в процесі виконання завдань на практичних заняттях, на консультаціях (при відпрацюванні пропущених занять або при бажанні підвищити попереднє оцінювання).

7 – 10 б. - студент отримує в тому випадку, якщо він продемонстрував досконале знання та розуміння понятійного апарату з теми заняття, вільне оперування класифікаціями видів та жанрів образотворчого мистецтва, поняттям стилю та напрямку мистецтва, відповідь на поставлені до самостійного осмислення питання повна, насичена глибокими та розгорнутими судженнями, викладений матеріал має доказовий, логічний і послідовний характер. Студент володіє способами творчого осмислення матеріалу, вміє аналізувати твори образотворчого мистецтва, послідовно і логічно виявити основні якості художнього твору, має гарний стиль викладання своїх думок щодо обраного ним твору для опису.

4 – 6 б. - виставляється за відповідь, яка майже повна, має усвідомлений та достатньо розгорнутий характер, понятійна основа базується на обраній класифікації, відповідь структурована, проте наявні окремі помилки у послідовності викладу, недостатньо виваженою та аргументованою є доказова база. Студент вільно оперує знаннями з теми, може застосувати їх у новій навчальній ситуації. У відповіді трапляються окремі мовленнєві помилки, аналіз твору проведено без проявлення яскравих творчих здібностей.

1 – 3 б. – виставляється за неповну, фрагментарну відповідь. Знання мають недостатньо стійкий та послідовний характер, вони застосовуються переважно для виконання завдань репродуктивного характеру, у відповідях відсутні посилання на фундаментальні дослідження з певної проблеми. Аналіз обраного для опису твору має формальний характер, відсутня чіткість, структурованість, порушена послідовність розгляду твору. Студент використовує лише окремі знання у новій навчальній ситуації. У тексті і відповіді на питання наявні фактичні та мовленнєві помилки.

0 б. - якщо студент неспроможний відтворити інформацію у певній послідовності та оперує лише загальними фразами, відтворює лише окремі фрагменти, називає лише розрізнені поняття з теми, дає відповідь у формі висловлювання (судження), крім того відповідь має не самостійний характер і грубі фактичні та мовленнєві помилки.

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів з «Історії образотворчого мистецтва» в процесі виконання самостійних завдань

До самостійного опрацювання кожної теми надається певна кількість годин. Оцінки за самостійну роботу виставляється за результатами виконання окремих завдань за шкалою від 1 до 10 б.

7 – 10 б. - студент отримує в тому випадку, якщо матеріал, що був підготовлений самостійно (зокрема написаний реферат за обраною темою, самостійно описані та проаналізовані художні твори, виконаний словник термінів, самостійно заповнена графа хронологічної таблиці), має доказовий, логічний і послідовний характер. Студент володіє способами творчого осмислення матеріалу, вміє аналізувати твори образотворчого мистецтва, послідовно і логічно виявити основні якості художнього твору, має гарний стиль викладання своїх думок щодо обраного ним твору для опису.

4 – 6 б. - виставляється за завдання, які виконані у повному обсязі, мають усвідомлений та достатньо розгорнутий характер, понятійна основа базується на обраній класифікації, проте наявні окремі помилки у послідовності викладу, недостатньо виваженою та аргументованою є доказова база. Студент вільно оперує знаннями з теми, може застосувати їх у новій навчальній ситуації. У певних завданнях трапляються окремі неточності, аналіз твору проведено без проявлення яскравих творчих здібностей.

1 – 3 б. – виставляється за виконання завдань у неповному обсязі. Знання мають недостатньо стійкий та послідовний характер, вони застосовуються переважно для виконання завдань репродуктивного характеру, відсутні посилання на фундаментальні дослідження з певної проблеми. Аналіз обраного для опису твору має формальний характер, відсутня чіткість, структурованість, порушена послідовність розгляду твору. Студент використовує лише окремі знання у новій навчальній ситуації. У тексті реферату та аналізі і описі творів, а також у заповненій хронологічній таблиці наявні фактичні помилки.

0 б. - якщо студент неспроможний відтворити інформацію у певній послідовності та оперує лише загальними фразами, відтворює лише окремі фрагменти, розглядає лише розрізнені

поняття з теми, аналізує твори неглибоко, аналіз не має самостійного характеру, у заповненій хронологічній таблиці є грубі фактичні помилки.

Таблиця критеріїв оцінювання з дисципліни «Історія образотворчого мистецтва»

Фахові компетентності	Показники	Бали
<p>1. Здатність розуміти базові теоретичні та практичні закономірності образотворчого мистецтва, зміст основних класичних і сучасних категорій та концепцій мистецтвознавчої науки, усвідомлювати їх художньо-естетичну природу.</p>	<p><u>Знання:</u> 1. Володіння методами мистецтвознавчого аналізу та атрибуції, ідентифікації, класифікації мистецьких об'єктів і пам'яток культури. 2. Знання й розуміння основних концепцій, теорії та загальної структури, класифікації видів, жанрів образотворчого мистецтва.</p> <p><u>Уміння:</u> 1. Володіння основами наукового дослідження (робота з бібліографією, реферування, рецензування), розглядати проблему дослідження з використанням відповідних джерел і бібліографії, аналізуючи та надаючи критичну та розповідну форму отриманим відомостям, вміти користуватися інформаційними та комунікаційними технологіями, здійснювати пошук та аналіз інформації з різних джерел. 2. Уміння виокремлювати основні етапи розвитку світового мистецтва, виділяти та обґрунтовувати загальну специфіку культурно-історичних процесів, застосовувати знання з історії мистецтва у професійній діяльності, аналізувати актуальний стан і тенденції розвитку мистецтва, генерувати авторські інноваційні пошуки в практику сучасного мистецтва, впроваджувати український та зарубіжний мистецький досвід.</p>	<p>1 – 4</p> <p>1 – 4</p> <p>1 – 5</p> <p>1 - 5</p>
<p>2. Здатність володіти основними класичними і сучасними категоріями та концепціями мистецтвознавчої науки; використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення у теорії, історії та методології сучасного</p>	<p><u>Знання:</u> 1. Володіння методами мистецтвознавчого аналізу та атрибуції, ідентифікації, класифікації мистецьких об'єктів і пам'яток культури. 2. Здатність характеризувати та визначати приналежність твору до тієї чи іншої історичної доби розвитку мистецтва, співвідносити різні культурно-історичні</p>	<p>1 – 4</p> <p>1 – 4</p>

<p>образотворчого мистецтва; оцінювати нові відомості та інтерпретації у контексті формування цілісної картини розвитку сучасного мистецтва протягом його історії.</p>	<p>епохи.</p> <p>3. Здатність здійснювати пошук, аналіз та оброблення інформації з різних джерел.</p> <p><u>Уміння:</u></p> <p>1. Володіння основами наукового дослідження (робота з бібліографією, реферування, рецензування), розглядати проблему дослідження з використанням відповідних джерел і бібліографії, аналізуючи та надаючи критичну та розповідну форму отриманим відомостям, вміти користуватися інформаційними та комунікаційними технологіями, здійснювати пошук та аналіз інформації з різних джерел.</p> <p>2. Уміння виокремлювати основні етапи розвитку світового мистецтва, виділяти та обґрунтовувати загальну специфіку культурно-історичних процесів, застосовувати знання з історії мистецтва у професійній діяльності, аналізувати актуальний стан і тенденції розвитку мистецтва, генерувати авторські інноваційні пошуки в практику сучасного мистецтва, впроваджувати український та зарубіжний мистецький досвід</p>	<p>1 – 3</p> <p>1 – 5</p> <p>1 - 5</p>
--	--	--

<p>3. Здатність генерувати авторські інноваційні пошуки в практику сучасного мистецтва, створювати та реалізовувати власні художні концепції у творчій діяльності, аргументовані знання художніх стилів різних епох та володіння академічними і сучасними техніками, прийомами та методиками, спроможність до професійного спілкування щодо актуальних проблем мистецтвознавства.</p>	<p><u>Знання:</u></p> <p>1. Володіння методами мистецтвознавчого аналізу та атрибуції, ідентифікації, класифікації мистецьких об'єктів і пам'яток культури.</p> <p>2. Знання й розуміння основних концепцій, теорії та загальної структури, класифікації видів, жанрів образотворчого мистецтва.</p> <p>3. Здатність характеризувати та визначати приналежність твору до тієї чи іншої історичної доби розвитку мистецтва, співвідносити різні культурно-історичні епохи.</p> <p><u>Уміння:</u></p> <p>1. Володіння основами наукового дослідження (робота з бібліографією, реферування, рецензування), розглядати проблему дослідження з використанням відповідних джерел і бібліографії, аналізуючи та надаючи критичну та розповідну форму отриманим відомостям, вміти користуватися інформаційними та комунікаційними технологіями, здійснювати пошук та аналіз інформації з різних джерел.</p> <p>2. Уміння виокремлювати основні етапи розвитку світового мистецтва, виділяти та обґрунтовувати загальну специфіку культурно-історичних процесів, застосовувати знання з історії мистецтва у професійній діяльності, аналізувати актуальний стан і тенденції розвитку</p>	<p>1 – 4</p> <p>1 – 4</p> <p>1 – 5</p> <p>1 – 5</p> <p>1 - 5</p>
---	---	--

	<p>мистецтва, генерувати авторські інноваційні пошуки в практику сучасного мистецтва, впроваджувати український та зарубіжний мистецький досвід.</p>	
<p>4. Здатність демонструвати достатньо високий рівень творчої майстерності, розуміти основні шляхи інтерпретації художнього-пластичного образу у мистецтвознавчій, творчій та дослідницькій діяльності; інтерпретувати смисли та засоби їх втілення у мистецькому творі.</p>	<p><u>Знання:</u> 1. Володіння методами мистецтвознавчого аналізу та атрибуції, ідентифікації, класифікації мистецьких об'єктів і пам'яток культури. 2. Знання матеріалів та технік образотворчого мистецтва; виражальних і виразних засобів, професійної термінології, етапів та методики виконання зображення. 3. Знання й розуміння основних концепцій, теорії та загальної структури, класифікації видів, жанрів образотворчого мистецтва. 4. Здатність характеризувати та визначати приналежність твору до тієї чи іншої історичної доби розвитку мистецтва, співвідносити різні культурно-історичні епохи. 5. Здатність здійснювати пошук, аналіз та оброблення інформації з різних джерел.</p> <p><u>Уміння:</u> 1. Володіння основами наукового дослідження (робота з бібліографією, реферування, рецензування), розглядати проблему дослідження з використанням відповідних джерел і бібліографії, аналізуючи та надаючи критичну та розповідну форму отриманим відомостям, вміти користуватися</p>	<p>1 – 4</p> <p>1 – 4</p> <p>1 – 4</p> <p>1 – 5</p> <p>1 – 3</p> <p>1 – 5</p>

	інформаційними та комунікаційними технологіями, здійснювати пошук та аналіз інформації з різних джерел. 2. Уміння виокремлювати основні етапи розвитку світового мистецтва, виділяти та обґрунтовувати загальну специфіку культурно-історичних процесів, застосовувати знання з історії мистецтва у професійній діяльності, аналізувати актуальний стан і тенденції розвитку мистецтва, генерувати авторські інноваційні пошуки в практику сучасного мистецтва, впроваджувати український та зарубіжний мистецький досвід.	1 - 5
5. Здатність володіння сучасною культурою мистецтвознавчого дослідження з використанням інформаційно-комунікаційних технологій.	<u>Знання:</u> 1. Здатність здійснювати пошук, аналіз та оброблення інформації з різних джерел. 2. Володіння методами мистецтвознавчого аналізу та атрибуції, ідентифікації, класифікації мистецьких об'єктів і пам'яток культури. <u>Уміння:</u> 1. Володіння основами наукового дослідження (робота з бібліографією, реферування, рецензування), розглядати проблему дослідження з використанням відповідних джерел і бібліографії, аналізуючи та надаючи критичну та розповідну форму отриманим відомостям, вміти користуватися інформаційними та комунікаційними технологіями, здійснювати пошук та аналіз інформації з різних джерел. 2. Вміння орієнтуватися в сучасних програмних та апаратних засобах, використовувати знання і навички роботи з фаховим комп'ютерним забезпеченням.	1 – 3 1 – 4 1 – 5 1 - 4
6. Здатність застосовувати базові знання провідних художньо-теоретичних систем та концепцій, історичних та мистецьких процесів розвитку українського образотворчого мистецтва в творчій та мистецтвознавчій діяльності.	<u>Знання:</u> 1. Володіння методами мистецтвознавчого аналізу та атрибуції, ідентифікації, класифікації мистецьких об'єктів і пам'яток культури. 2. Обґрунтовані знання про сучасні засади функціонування та організації культури та мистецтва, знання правових основ і законодавства України в галузі культури, мистецтва та охорони пам'яток. 3. Знання матеріалів та технік образотворчого мистецтва; виражальних і	1 – 4 1 – 3 1 – 4

	<p>виразних засобів, професійної термінології, етапів та методики виконання зображення.</p> <p>4. Знання й розуміння основних концепцій, теорії та загальної структури, класифікації видів, жанрів образотворчого мистецтва.</p> <p>5. Здатність характеризувати та визначати приналежність твору до тієї чи іншої історичної доби розвитку мистецтва, співвідносити різні культурно-історичні епохи.</p> <p><u>Уміння:</u></p> <p>1. Здатність спілкуватися державною та іноземною мовами, розуміти та вміти складати тексти державною та іноземною (- ними) мовами, формувати різні типи документів професійного спрямування згідно з вимогами культури усного і писемного мовлення.</p> <p>2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями, генерувати нові ідеї (креативність), демонструвати розвинуту творчу уяву, працювати в команді та автономно, працювати в міжнародному контексті, діяти соціально відповідально та свідомо, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.</p> <p>3. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності), вивчати та використовувати історичний досвід світових мистецьких практик.</p>	<p>1 - 4</p> <p>1 - 5</p> <p>1 - 3</p> <p>1 - 5</p> <p>1 - 3</p>
<p>7. Здатність використовувати професійні знання у практичній та мистецтвознавчій діяльності; використовувати професійно профільовані знання в творчій діяльності, пов'язаній з проектуванням та створенням, здійснювати пошук, аналіз та інтерпретацію інформації, необхідної для виконання завдань професійної діяльності.</p>	<p><u>Знання:</u></p> <p>1. Володіння методами мистецтвознавчого аналізу та атрибуції, ідентифікації, класифікації мистецьких об'єктів і пам'яток культури.</p> <p>2. Знання й розуміння основних концепцій, теорії та загальної структури, класифікації видів, жанрів образотворчого мистецтва.</p> <p>3. Здатність здійснювати пошук, аналіз та оброблення інформації з різних джерел.</p> <p><u>Уміння:</u></p> <p>1. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями, генерувати нові ідеї (креативність), демонструвати розвинуту творчу уяву, працювати в команді та автономно, працювати в міжнародному контексті, діяти соціально відповідально та свідомо, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.</p> <p>2. Здатність спілкуватися з</p>	<p>1 - 4</p> <p>1 - 4</p> <p>1 - 3</p> <p>1 - 5</p> <p>1 - 3</p>

	представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності), вивчати та використовувати історичний досвід світових мистецьких практик.	
--	--	--

Особливості перескладання

- Студент не допускається до семестрового контролю з ІОМ, якщо він не виконав усіх видів робіт, завдань (презентації, опис та аналіз творів, словник термінів, реферати, хронологічні таблиці та ін.), передбачених робочим навчальним планом на семестр з цієї навчальної дисципліни, або має незадовільні обидві атестації з дисципліни.

У разі отримання незадовільної оцінки, перескладання екзамену (заліку) з дисципліни допускається не більше двох разів. При повторному перескладанні екзамен (залік) у студента може приймати комісія, яка створюється завідувачем кафедри. Оцінка комісії є остаточною.

Перескладання екзаменів (заліків) здійснюється тільки після закінчення екзаменаційної сесії протягом канікул.

Якщо студент був допущений до складання семестрового контролю, але не з'явився без поважної причини, то вважається, що він використав першу спробу скласти екзамен (залік) і має заборгованість.